

Archeologia de s'abba- cisterna e putzus sacradus

Is cisterne nuràgicas fiant istruturas suterràneas, fossadas in sa roca, impreadas pro sa regorta e sa cunservatzione de s'abba pproina. Su fràigu issoro, chi torrat a artziare a s'edade de su Brunzu, testimòniat s'artu livellu de connoschimentu chi is Nuràgicos aiant cròmpidu in su campu de s'ingenieria idràulica.

Funtziona: Is cisterne garantiant una riserva de abba costante a is comunidades nuràgicas, cumentende de afrontare períodos de sicagna e de satisfàghere is bisòngios domèsticos e agrìculas. Caraterísticas: Fiant a s'ispissu dotadas de sistemas de filtràgiu e de canales de collida de s'abba, chi convogliavano su licuidu a s'internu de sa cisterna. Sa forma e is dimensiones de is cisterne variaiant a seguda de is bisòngios de is comunidades e de is caraterísticas de su terrinu.

Su passàgiu a Is putzos sacros: logos de cultu e de vidal putzos sacros, imbetzes, fiant istruturas a chelu abertu, de forma tzirculare o cuadrada, fossadas in sa roca. Sa funzione issoro fiat prus cumplessa e ligada siat in s'àmbitu religiosu chi a cuddu pràticu.

Funtziona: Is putzos sacros fiant cunsiderados logos sacros, collegados a su cultu de s'abba. Fiant impreados pro acumprire ritos religiosos, ma fintzas comente a fonte de abba pro is comunidades. Caraterísticas: Fiant a s'ispissu decorados cun isculturas e grafitos, chi representaiant divinidades e símbulos religiosos. Sa profundidade de is putzos sacros variaiat in manera diferente, e unos cantos crompiant fintzas is 30 metros.

De sa cisterna a su putzu sacru: un'evoluzione culturale.

Coesistèntzia: A s'ispissu cisterne e putzos sacros coexistiant in su matessi bidditzolu, inditende una coesistèntzia de pràcticas fitianas e rituales religiosos.

Evoluzione: Unos cantos istudiosos ipotizant un'evoluzione de is cisterne in putzos sacros, cun un'atributzione de significados religiosos a istruturas in comintzu petzi pràcticas.

Cumprèndere sa diferèntzia intre cisterne e putzos sacros nche permitet de:

Aprofundire su connoschimentu de sa tzivilta nuràgica: Nch'agiuat a cumprèndere sa cumplessidate de sa sotziedade issoro, is creìngios religiosos issoro e is capatzidades tècnicas issoro.

Apretziare sa variedade de is fràigos issoro: Nch'ammustrat comente a is Nuràgicos esserent in gradu de realizare istruturas diferentes meda, siat ipro su puntu de annostu funzionale chi simbòlicu. Interpretare in manera correcta is sitos archeològicos: Nche permitet de distinghere intre istruturas a fine pràctica e istruturas a fine religiosa.